

Nowe wydawnictwa popularnonaukowe Muzeum Geologicznego PIG-PIB

W pierwszych dniach 2017 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) wydał dwie interesujące pozycje popularnonaukowe, przygotowane w Muzeum Geologicznym (MG), przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców. Ich zamierzeniem jest szeroka popularyzacja wiedzy dotyczącej różnych aspektów geologii dynamicznej oraz geologii historycznej.

Pierwsza z pozycji, zatytułowana „Oblicza Ziemi”, to swego rodzaju album, w którym informacjom geologicznym towarzyszą reprodukcje prac plastycznych wykonanych przez dzieci ze szkół podstawowych w 17 edycjach konkursu geologiczno-środowiskowego „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro”, który MG organizuje z sukcesem we współpracy ze Służbą Geologiczną Litwy. Każdej stronie tekstu towarzyszy rysunek nawiązujący do poruszanej problematyki geologicznej. Już samo „zderzenie” tekstów z rysunkami wykonanymi przez dzieci sugeruje, że jest to publikacja przeznaczona przede wszystkim dla dzieci i młodzieży. Tak jest w istocie, teksty są przygotowane w przystępnej formie i na wysokim poziomie merytorycznym. Ich autorami są pracownicy instytutu zarówno z Warszawy, jak i oddziałów regionalnych PIG-PIB, współpracujący od lat z MG w dziedzinie edukacji. Album jest podzielony na dwie części. Pierwsza z nich – „Procesy geologiczne” jest poświęcona procesom endogenicznym (dryf kontynentów, ruchy górotwórcze i orogenezy, wulkanizm, trzęsienia ziemi, tsunami) oraz egzogenicznym (wietrzenie fizyczne, działalność wiatru czy rzek, zjawiska krasowe, działalność fal morskich, lodowców górskich i lądolodów). Część druga – „Dzieje Ziemi” dotyczy historii planety i rozwoju życia na niej. Cztery rozdziały tej sekwencji publikacji przedstawiają Ziemię i rozwijający się na niej świat organiczny w ciągu prekambriu, paleozoiku, mezozoiku i kenozoiku. Na początku każdej z nich są przedstawione najważniejsze wydarzenia związane z ewolucją skorupy ziemskiej (w tym wędrówka kontynentów, epizodami górotwórczymi, zmianami klimatu itp.), a następnie różne grupy zwierząt i roślin charakterystycznych dla tych przedziałów czasowych. Należy podkreślić, że mimo iż jest aż 17 autorów poszczególnych tekstów, to są one jednolite i prezentują ten sam wysoki poziom merytoryczny, przy zachowaniu ich przystępności. To ważna zaleta albumu, a jest ona zasługą jego redaktora – mgr inż. Moniki Krzeczyńskiej. Pozycja będzie się niewątpliwie cieszyła popularnością wśród dzieci i młodzieży interesujących się historią Ziemi i procesami zachodzącymi na niej, jak również przyczyni się zapewne do jeszcze większego zainteresowania prowadzonym przez muzeum konkursem, w którym wzięło do tej pory udział ok. 60 tys. osób.

Drugą pozycją wydawniczą jest siedem niewielkich książeczek wydanych pod wspólnym tytułem „Historia Ziemi”. Każda z nich zawiera informacje o jednym z okresów paleozoiku oraz prekambriu i taki też mają główny tytuł (tzn. „Kambry”, „Dewon” itp.). Ich autorką jest mgr Marlena Świło z Muzeum Geologicznego. Każda z tych niewielkich publikacji kieszonkowego formatu zawiera podstawowe informacje dotyczące określonego okresu geologicznego:

paleogeografii, klimatu, życia, skał tego czasu na obszarze Polski. Tekstowi towarzyszą ilustracje (w każdej broszurze znajdują się m.in. mapy ilustrujące rozkład kontynentów i oceanów w danym okresie geologicznym), w tym rysunki ilustrujące świat organiczny Ziemi, wykonane przez artystkę plastykę mgr Agatę Olszyńską. Teksty są przystępne, nieprzeładowane informacjami, ale także interesujące, ponieważ w większości mają formę barwnych opowiadań, w tym z zakresu historii nauk geologicznych. Będą to więc broszury interesujące zarówno dzieci i młodzież, jak i dorosłych odbiorców chcących dowiedzieć się czegoś ciekawego o różnych okresach dziejów Ziemi. Zamierzeniem Autorki jest kontynuacja serii, żeby objęła ona również mezozoik i kenozoik. Wówczas byłaby to interesująca lektura uzupełniająca dla uczniów szkół ponadpodstawowych, którą można byłoby polecać tym wszystkim, którzy są zainteresowani także geografiami i biologią.

Obie pozycje są przykładem właściwej popularyzacji geologii. Można je nabywać po bardzo atrakcyjnych cenach w Sekcji Dystrybucji i w sklepiku na terenie Muzeum Geologicznego PIG-PIB.

Włodzimierz Mizerski